

ikke see, hvorledes man retfærdigt vil kunne ordne Forholdet saaledes vedvarende, som Noget, der vedblivende skal finde Sted, at nemlig den arbejdende Befolkning skulde kunne tilpligtes og tvinges til at gjøre Arbeidet, selv om det er for Betaling, deri seer jeg Hovedvanskeligheden ved at gaae den antydede Bei. Man kan dog paa ingen Maade ville gaae denne Bei uden at sige, at enhver arbejdsfor Mand i Communen skal tage Deel i Arbeidet; at paalægge Nogle det og ikke Andre vilde være den største Uretfærdighed; men at paalægge enhver arbejdsfor Mand i Communen en saadan Forpligtelse lader sig virkelig ikke sætte igennem; det er en Umulighed. Man kan tænke sig mange af Beboerne i Sognet, og netop de Personer, som have størst Indflydelse, som vilde blive hyderligere indignerede over, at en personlig Forpligtelse paalægdes dem til at gaae ud og kaste Sne; og jeg kan, som sagt, ikke troe, at man vil paalægge en Deel af Befolkningen saadant, men derimod undtage Andre fra denne Forpligtelse. Som Undtagelsestilfælde har Lovforslaget gjort det, og jeg troer, at dette kan forsvares som et Nødtilfælde. Men som noget Almindeligt at paalægge Alle en saadan Forpligtelse, er en uiværksættelig Forholdsregel, og at paalægge Nogle den og ikke Andre er aldeles uretfærdigt. Jeg seer derfor slet ikke, hvorledes man kan gaae den omhandlede Bei. Jeg vilde imidlertid ønske, at den høitærede Indenrigsminister vilde udtale sig om, hvorvidt han maatte have paatænkt at fremkomme med et Lovforslag om denne Sag; maaskee det maatte være mig tilladt at sige, at dette har været en Forventning hos Forslagsstillerne, da det var dem bekjendt, at den ærede Minister havde hørt Amtsrådene om dette Forhold, og vi have derfor undladt i nogen Tid at fremkomme med det nu foreliggende Forslag; ligesom det ogsaa var vor Mening, at dersom den høitærede Indenrigsminister udtalte, at han havde et Forslag under Arbejde, eller paatænkte at komme med et saadant, da at tage vort tilbage. Jeg vilde derfor, som sagt, meget ønske, at den høitærede Minister vilde udtale sig om, hvorvidt der kan ventes et saadant Udkast fra ham. Men skal Sagen ordnes gennem Thingets Initiativ,

saar kan jeg for mit Vedkommende ikke komme til at gaae den Bei, der er antydet af den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de District (Monrad) og den ærede Minister, thi, jeg gjentager det, jeg kan ikke see, at den er enten udsørlig eller retfærdig.

Indenrigsministeren: Som den ærede Rigsdagsmand meget rigtigt bemærkede, har Sagen været gjort til Gjenstand for Forhandlinger i de forskjellige Amtsråd. Fra alle Amtsråd har jeg imidlertid ikke modtaget Erklæringer, men i dem, med hvilke det er Tilfældet, have Meningerne været saa delte, dels om Brugbarheden i det Væsentlige af et saadant Forslag som det, der fremkom her i sidste Session, dels overhovedet om Udfærdigheden af nye Bestemmelser, betræffende denne Sag, og tildeels ere disse Erklæringer ogsaa indkomne saa seent, at det ikke er min Afgt i indeværende Rigsdags Sammenkomst at forelægge noget Lovforslag om denne Gjenstand. Jeg skal endnu blot med et Par Ord forklare, hvad jeg tidligere har ytret, idet der formeentlig maa være en Misforstaaelse i saa Henseende fra den ærede Rigsdagsmands Side. Jeg bemærkede, at det Grundlag, hvorpaa den nuværende Fordeling af Naturalarbejdet for Gaardenes Vedkommende hviler, er jo i det Væsentlige Folkeholdet; i Modsætning dertil er nu opstillet Hartornet som Fordelingsgrundlag. Jeg gjentager, at jeg troer, at Folkeholdet er det naturlige Grundlag for en saadan Naturalhjælp; men ved Siden af det almindelige Fordelingsforhold bliver der jo subsidiairt, saaledes som og Tilfældet er i selve Forslaget, Spørgsmaal om en vis, almindelig Udskrivning af Arbejdsmandskabet. Fordi man benytter Folkeholdet som det væsentlige Grundlag, derfor kunde man meget gjerne senere ordne en Ligning, hvorved der blev tilvejebragt større Lighed med Hensyn til Vederlagets Betaling. Der er vistnok ikke den Vanskelighed ved en saadan Ordning af Sagen, som den ærede Rigsdagsmand for Diebliffet vilde mene. Det er, forekommer det mig, ikke mere eller mindre Grund til oftere eller sjældnere at benytte en saadan extraordinair Udskrivning af et større Antal tvungent Arbejdsmandskab, fordi man med Hensyn til Gaardene holder sig til Folkeholdsprin-